

DÉLMAGYARORSZÁG

VILÁG PROLETÁRIJAI EGYESÜLJETEK!

78. évfolyam, 219. szám
1988. szeptember 13., kedd

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT
SZEVED VÁROSI BIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

Havi előfizetési díj: 43 forint
Ára: 1.80 forint

Reformpárti esték

„Irány a demokratikus szocializmus!”

Nagygyűlés
Budapesten

Több ezer fiatal — fővárosban tanuló egyetemista, főiskolás, középiskolás, dolgozó értelmiségi — gyűlt össze hétfőn, késő délután a Budapesti Műszaki Egyetem központi épülete előtt, hogy hitet tegyen a reformok átfogó és következetes megvalósítása mellett, követelve, hogy a reformretorikát kövessék a reformtettek, hogy a változások ne álljanak meg a meghiúsulásokon, az intézmények kapujánál.

Az Irány a demokratikus szocializmus! gondolatisága jegyében megrendezett politikai nagygyűlésen vette kezdetét a Reformpárti esték egy héten át tartó programsorozata. A KISZ Központi Bizottsága és BME-szervezete közös kezdeményezésű rendezvényen elsőként Orosz Csaba, a Műegyetem KISZ-bizottságának titkára lépett a mikrofonhoz, és köszöntötte a nagygyűlés résztvevőit.

Hámori Csaba

Gazdaságilag hatékony, teljesítményelvű társadalomra van szükség

Ezt követően Hámori Csaba, a KISZ KB első titkára, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja szövegét a demonstráció részeseihez, megállapítva, hogy gazdaságilag hatékony, teljesítményelvű társadalomra van szükség, olyanra, amely értékén mérni a tudást, a szakértelmet, amely nem adja fel az életésélyek egyenlőségének eszméjét, amely működési elvében demokratikus. Olyan szocializmusra, amelyben a kreativitás, a vállalkozókedv, az alkotóvágy jól megfér a fiatal közösségek és az egész társadalom demokráciájával.

A továbbiakban emlékeztetett a legutóbbi harminc év megújulási szándékaira, majd kijelentette: tovább már nem görgethetjük magunk előtt gondjainkat. A válság terheit ne hárítsuk át a következő generációra. Mi is szakítani akarunk a re-

form gyümölcseiből — ez a Reformpárti esték jelmondata. A magyar társadalom tizenöt év késésben van az a válasszal, amit a világ-gazdaság átrendeződése igényel. Ha lemaradunk, folytatódik népünk kulturált kiszákmányolása. Ha kapcsolódunk, akkor modernizálni kell társadalmunkat. Ehhez — egyebek között — szükség van a közmegegyezésre, ez azonban nem olyan lesz már, mint tiz-tizenöt évvel ezelőtt volt. Az átalakulásnak vannak és lesznek vesztesei és győztesei. Lesznek társadalmi csoportok, amelyek előnyösen, s olyanok is, amelyek hátrányosan kerülnek ki belőle. Ha erről nem beszélünk nyíltan, ha a vitát nem erről folytatjuk, a modernizáció ismét késsni fog.

Arról, hogy milyen vezető erővel kell végigvinni ezt az átalakulást, az ifjúság többsége azt vallja, minden tár-

sadalomban van vezető erő. Az átfogó reformokat a párt vezetésével óhajtjuk, és tudjuk, hogy ehhez a pártnak is át kell alakulnia. Kortársai, tanúi és kivitelezői vagyunk az állam és a párt formális szétválásának. Ez szükség-szerű folyamat. Szükség van rá, hogy a párt valódi, politikai párt lehessen.

— Minden generáció anynyit ér, amennyi valós eredményt utódaik számára átörökít. Akit önző szempontok, a túlélés vágya vezérel, a történelem számára percemberré válik. Az ifjúság nem lehet az átfogó reformok fő hajtóereje és mozgatója, nem lehet, mert megtéveszthető. De az ifjúság lehet segítség, amely akarja a változásokat, azokhoz kíván csatlakozni, akik valóban demokratikus szocializmust óhajtanak. Kívánom, hogy az ifjúság ezt az utat válassza — fejezte be Hámori Csaba.

Pozsgay Imre

A demokratikus szocializmus megfelelő nemzeti identitásunknak

— A demokratikus szocializmus lehet választani, mert megfelelő nemzeti identitásunknak, önazonosságunknak, mert megfelelő lelkiismeretünknek, s megfelelő annak a célszerűségnek, amely egy megosztott nemzetben is egységet tud teremteni, sőt megújítani képes azt az egységet — kezdte beszédét Pozsgay Imre államminiszter, a Politikai Bizottság tagja, aki nagy taps közepette lépett az emelvényre.

— Az az eszme és gondolat, amelyre a Budapesti Műszaki Egyetem KISZ-bizottsága és Budapest KISZ-vezetői ezt az alkalmat megteremtették, közmegegyezéses alap is lehet számunkra — jelentette ki, majd utalt arra, hogy a Duna két partján politikai események zajlanak, mégis szorongás és riadalom helyett ezekből valami közös elgondolásra is lehet következtetni. Arra, hogy az országban többségben vannak azok, akik a válságokkal terhelt helyzetben a nemzeti egység és nem a politikai válság felé kívánják terelni az országot. Nem azért, mert a válság nem hozhatna valamiféle megújulási lehetőséget. Am ebből a helyzetben, a nyílt politikai válság ellenségünk megbénít bennünket, s a

pató pálok országából könnyen csinálhat hűbele balázok országát. Mert az a pató pálkodás, amely görgette maga előtt a problémákat, és az azok megoldásához szükséges eszközöket elvon-

ta a közvéleménytől, a közösségtől, könnyen válhat át meggondolatlan és a nemzet jövőjét veszélyeztető cselekedetekbe. Este a fórumon, a héten a különböző (Folytatás a 2. oldalon.)

Őszi csúcsforgalom előtt

Az exportárak fuvarozása

Az őszi a vasútnak minden évben visszatérő nagy erőpróbája: ilyenkor csúcsosodnak a mezőgazdasági betakarítások, fokozott ütemben termelnek az üzemek, és megnövekednek a lakosság ellátását szolgáló fuvarozások. A megnövekedett feladatok a MÁV szegedi igazgatósága területén is jelentkeznek, amely tudvalevőleg főleg mezőgazdasági területeket érint. A vasútigazgatóság áruszállítási feladatait növeli az is, hogy az év első felét mintegy 311 ezer tonna lemaradással zárták. Ennek oka elsősorban a tranzit szállítások és az exportárak fuvarozásának csökkenése volt.

Most az év hátralévő részében azt tervezik, hogy a lemaradásokat pótolják, illetve minimális szintre

csökkentik. Nem kis feladatról van szó, hiszen a tervek szerint december végéig még közel 3 millió tonna árut kell az igazgatóság területéről elszállítani, ebből exportra 730 ezer tonnát. Kedvező tény, hogy augusztus 10-én feloldották az exportfuvarozást érintő áruforgalmi korlátozást. Ez azt jelenti, hogy igény szerint lehet rakodni, kivéve a gabonát, amelynek feladását megébrként, irányvonatosabbabbal, irányvonatosabbal, továbbá szabályozták. A Dél-Alföldről induló exportszállítások közül a gabonaárak fuvarozása a legjelentősebb. A szállítások gyorsítása érdekében szovjet tengelycserés kocsikat is igénybe vesznek, elsősorban Békés megye területén. A Szovjetunióon kívül kisebb mennyiségben Csehszlovákiába és

az NDK-ba is eljut a magyar gabona. Csongrád megyéből a tervek szerint szeptemberben mintegy tízezer tonnát küldenek a csehszlovák megrendelőknek. A gabona mellett számottevő a konzervárak exportja, s élénkülés tapasztalható az itálárak kivitelénél is.

Mint minden évben, idén is a legnagyobb feladatot a cukorrépa gyárakba való befuvarozása jelenti. A tervek szerint szeptember közepén indul a kampany, s a tavalyinál valamivel kevesebb, mintegy 800 ezer tonna répa kerül vasúton elszállításra. A korábbi évek gyakorlatának megfelelően 80 ezer tonnát küldenek feldolgozásra a jugoszláv gyárakba. Gellért József

Közgazdászok találkozója Gyulán

Gyulán, az Erkel Ferenc Művelődési Központban hétfőn megkezdődött a 26. közgazdász-vándorgyűlés, amely a gazdasági stabilizáció időszakában szükséges vállalati stratégiákkal foglalkozik. A tanácskozás mintegy 900 résztvevője előtt Csikós-Nagy Béla, a közgazdasági társaság elnöke mondott megnyitót. Ezután a vendéglátók nevében Gyulavári Pál megyei tanácselnök üdvözölte a vándorgyűlést. A plenáris ülésen a vitaindító előadást Németh Miklós, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja, a Központi Bizottság titkára tartotta.

Németh Miklós beszéde

Bevezetőben áttekintést adott az elmúlt másfél évtized nemzetközi folyamatairól a tudomány, a technológia, a gazdaság és politika területén, elemezte a kelet-európai szocialista országok — köztük hazánk — helyzetét, s részletesen szövelt az arra irányuló törekvésekről, hogy a magyar népgazdaság a stagnálás, a világgazdasági térszűkítés után elindulhasson a kibontakozás, a fejlődés útján.

Megállapította, hogy a gazdasági változtatások iránt türelmetlenség tapasztalható, kritikai észrevételek hangzanak el. Szakértelmiségünk körében is erősödik a gazdaságirányítást érintő elégedetlenség. Ezt érthetőnek minősítette, ám emlékeztetett arra, hogy programjaink elfogadásakor a vezetés nem ígért — nem is ígérhetett — gyors fordulatot, látványos eredményeket. Ugyanakkor mindent megteszünk azért — mondotta —, hogy a kilencvenes évek elejére a vegyes tulajdonú gazdaság talaján, teljesítményorientált, a nemzetközi versenyben helytállásra képes, a vállalkozás feltételeit javító társadalmi-gazdasági közeget hozzon létre, amely egyidejűleg hordozza a humanumot, az igazságosságot, az emberi méltóságot, az autonómia és a közösségi élet értékeit.

Németh Miklós ezután mérleget vont arról, hol tartunk ma stabilizációs céljaink, az 1988-ra tervezett változások megvalósításában. Alapvető minősítésként azt emelte ki, hogy lefékeztek az eladósodás ütemét, a gazdaságirányítás új elemeinek bevezetése nem okozott törsést a folyamatokban, s — a kétségtelenül meglevő, feloldásra váró feszültségek, ellentmondások mellett is —

tek az egyes rétegek és csoportok életszínvonalbeli különbségei és az ebből származó feszültségek. Erdemben nem tudunk változtatni a társadalmi minimum szintjén élő, csaknem 1,5 millió ember életfeltételein. Új jelenségeként kell szembenéznünk az egyes térségekben koncentráltan jelentkező foglalkoztatási gondokkal. Németh Miklós a gazdaságra vonatkozó program sarkpontjainak nevezte a tulajdonviszonyok átalakítását, amelynek középpontjában a társadalmi tulajdon működőképes formáinak kifejlesztése, és a magántulajdon, valamint az egyéni tulajdon egyenjogúsítása áll. — Nagy hangsúlyt kell helyezni a bürokratizált, az eszélytelenedett tulajdon megszüntetésére — mondotta —, az egyének bekapcsolására a tulajdon ellenőrzésébe és működtetésébe. Versenysemleges feltételek mellett a gazdaság értelmesen befolyásolt önmozgására kell bízni, hogy a különböző tulajdonformák milyen arányai alakulnak ki a gazdaság különböző szféráiban.

— A gazdaság differenciáltságához, az egyes részterületek sajátosságaihoz csak sokszínű, változatos, dinamikus fejlődő, folyamatosan új meg új alakzatokba rendeződő tulajdonosi rendszerrel lehet igazodni. Ebben a rendszerben egyaránt helyük van az állami vállalatoknak, szövetkezeteknek, az állami-szövetkezeti, az állami-magán-vegyes vállalatoknak, a külföldi tőke által működtetett vállalatoknak, a hagyományos magántulajdonos és a nagy szervezetekhez kapcsolódó egyéni tulajdonosok.

— A társasági törvény adta lehetőségek keretében a jövő évtől formálódó tulajdonosi rendszer fokozatosan kedvező impulzusokat adhat a gazdaság rugalmasságának, innovatív jellegének erősítéséhez, a vállalatok, a gazdasági egységek bürokratikus kötöttségeinek megszüntetéséhez, egyszóval a szocialista piacgazdaság kiépítéséhez.

— Célunk a piaci feltételek olyan kiépítése, amelyben meghatározott piacokon, bizonyos típusú vállalkozásokba szinte bárki bekapcsolódhat, akinek erre kedve, ereje, tehetsége van. Szükséges, hogy az állami tulajdon, a jövedelem- és a vagyoneelosztás, felerősöd-

A nagykövet látogatása

A Hazafias Népfőrdő őszi szolidaritási akcióorozata keretében tegnap, hétfőn Szegedre látogatott Nguyen Van Quy, Vietnam rendkívüli nagykövete. Érdekesként megjegyzendő, hogy beiktatását követően elsőként kereste föl vidéki utazásai során Szegedet. Kíséretében jelen volt Sarkadi István, a Magyar Szolidaritási Bizottság titkárának tagja. A délelőtti órákban Nguyen Van Quy a Hazafias Népfőrdő Csongrád Megyei Bizottságának székézába látogatott, ahol Nagy István, a HNF megyei elnöke köszöntötte, majd Molnár Sándor, a HNF megyei titkára adott tájé-

koztatást Csongrád megye gazdasági és kulturális életéről, a megye és Szeged főbb jellemzőiről. Délután a nagykövet a paprikafeldolgozó vállalat kollektíváját látogatta meg. Darázs Sándorné igazgató kalauzolta a vendégeket, megismertette a vállalat munkájával, majd barátságos gyűlést tartottak. A találkozó ünnepélyes alkalmát felhasználva Kulcsárné Kiss Piroska átadta az Országos Béketanács a Béke érdekében végzett eredményes munkáért plakettjét a vállalat kollektívájának. A nagykövet a kora esti órákban utazott el Szegedről